

Bevezető • 3

I. Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése • 5

1. A második világháború lezárása – győztes és vesztes országok 1945-ben • 6
 2. A szövetségesek együttműködése és az ellentétek kialakulása • 12
 3. A hidegháború kezdete, 1947–1953 • 17
 4. A gyarmati rendszer felbomlása • 24
 5. A hidegháború 1953 és 1963 között • 29
 6. Az európai integráció kezdetei • 34
- Összefoglalás • 38

II. Magyarország 1945 és 1956 között • 39

7. A szovjet megszállás következményei • 40
 8. Társadalmi, gazdasági változások és az új politikai rendszer kialakulása • 45
 9. A határon túli magyarság és a hazai németek sorsa 1944 és 1947 között • 50
 10. Magyarország úton a diktatúra felé • 55
 11. A kommunista diktatúra kiépülése • 59
 12. A Rákosi-diktatúra időszaka • 63
 13. A társadalom helyzete az 1950-es évek elején • 69
 14. A Rákosi-diktatúra meggyengülése • 73
 15. Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörése és első sikerei • 78
 16. A szabadság kiteljesedése és az újabb szovjet intervenció • 84
- Összefoglalás • 90

III. A két világrendszer versengése és a szovjet tömb felbomlása • 91

17. A harmadik világ és a helyi háborúk az 1960–70-es években • 92
18. A szuperhatalmak versengése és együttműködése • 97
19. Gazdaság és politika a vasfüggöny két oldalán a hidegháború évtizedeiben • 103
20. Változások az életmódban és a mentalitásban • 107
21. A szovjet tömb meggyengülése • 111

22. Rendszerváltoztatások és átalakulás Kelet-Közép-Európában • 116
 23. A kétpólusú világrend megszűnése • 119
- Összefoglalás • 124

IV. A Kádár-korszak • 125

24. A berendezkedő Kádár-rendszer – megtorlások 1956 után • 126
 25. A kádári konszolidáció és az új gazdasági mechanizmus • 130
 26. Az életmód átalakulása az 1960–70-es években • 137
 27. Társadalmi változások az 1960–70-es években • 142
 28. A Kádár-rendszer meggyengülése • 148
 29. A szocialista rendszer felbomlása és a demokratikus Magyarország születése • 152
- Összefoglalás • 158

V. A GLOBALIZÁCIÓ KITELJESÉSE. EURÓPA ÉS MAGYARORSZÁG A 20. SZÁZAD VÉGÉN ÉS A 21. SZÁZAD ELEJÉN • 159

30. Az „új világrend” kihívásai • 160
 31. Globális problémák, a fenntarthatóság dilemmái • 164
 32. A globális világgazdaság • 170
 33. Az Európai Unió kialakulása és működése • 174
 34. A magyar demokrácia 1990 és 2004 között • 180
 35. Gazdasági és társadalmi változások az 1990-es években és a 2000-es évek első felében • 185
 36. A határon túli magyarság helyzete • 189
- Összefoglalás • 192

VI. Társadalomismeret • 193

1. Társadalmi ismeretek • 194
2. Állampolgári jogok és kötelességek • 200
3. Pénzügyi és gazdasági kultúra • 210
4. Munkavállalás • 215

Időrendi táblázat • 221